

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Ali se more zdravje kupiti?

Ne, moramo si ga ohraniti. Negujte zato redno Vaše zobe z zobno kremo Sargov Kolodont, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulfureicin oleat po dr. Bräul.chu. Na ta način odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug. Samo tisti, ki že v mladosti skrbijo za svoje zobe, si bodo ohranili vse življenje zdrave in lepe zobe.

Obvestilo! Dr. Josip Bezič, zdravnik v Kranju v mesecu s. 1. marcem dvomesečni študijski dopust in bo v tem času samo privatno ordiniral ob delavskih od polih sedmih zvečer dalje, ob praznikih in nedeljah pa dopolndne.

V znani trgovini pri Jazbecu dobite za prvoohtajnca in birmance lepo skrojene obleke po zmernih cenah. **Priporoča se**

Albin Jazbec v Kranju. Dežurna služba zdravnikov OUŽD v Kranju v mesecu marcu 1940 bo razdeljena sledeče:

Dne 3. dr. Bežek Josip, 10. dr. Herfort Joža, 17. dr. Pance Pavel, 19. dr. Vrhnjak Vinko, 24. dr. Bezič Josip, 25. dr. Bežek Josip in 31. dr. Herfort Joža.

Zanemarjanje v mladosti, se maščuje v starosti.

Otroci, katerih starši skrbijo za to, da redno čistijo svoje zobe s Sargovim Kalodontom proti zobnemu kamnu, si ohranijo zdrave in trdne zobe. Nasprotno pa otroci, ki jih starši niso naučili, da čistijo zobe, ali so sami v tem oziru malomarni, že zgodaj trpijo na obolenju zob. Dolžnost staršev je torej, da o pravem času naučijo otroke na redno čiščenje zob s Sargovim Kalodontom, ker si bodo na ta način ohranili do visoke starosti trdne, zdrave in lepe zobe.

TRZIC

Smrtna kosa. V ponedeljek smo pokopali 93 let staro Katarino Mohorič. Bila je najstarejša ženska v Trzicu. Dolga leta je bila služkinja, nazadnje pa je popolnoma obnemogla, tako, da je za njo 2 meseca morala biti v občinski ubožnici, ker v Trzicu ni imela svojega človeka, ki bi ji nudil pomoč. Sedaj se je preselila v boljše življenje, kjer naj ji sveti Večna luč!

Kdo v Trzicu ni poznal nekada tako šegavega čevljarja Jožefa Tislarja. Zadnja leta je postal močno gluh. V nedeljo 25. februarja popoldne po kosilu je šel počivat. Zena misleč, da mirno spi, ga je pustila in šla v cerkev k večernemu, kakor običajno ob nedeljah. Ko se je vrnila, je mož še vedno nepremično ležal, nakaž je ugotovila, da je mrtev. Sin Andrej je bil ta čas doma, nič hudega sluteč, pa je odšel po opravkih v Lom. Za njim pa je prišlo poročilo, kaj je doma. Tako nepričakovana smrt je vse pretresla. Pokojni je bil star 75 let. Bil je samostojen čevljariski mojster. Njegovi duši želimo večni mir in pokoj, svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Tragedija „Wiljem Tell“ je na našem odru imela popolni uspeh. Dvorana je bila dvakrat nabito polna. Igralci so imeli dobro porazdeljene vloge. Tudi scenarija je dala svoje in so bili gledalci jako zadovoljni.

Klavirski in pevski koncert na meščanski šoli. V soboto 2. marca ob 8. uri zvečer in v nedeljo 3. marca od 4. uri popoldne se bo vršil v telovadnici meščanske šole pevski in klavirski koncert Ta koncert vodi bivša gojenka absolventka glasbene šole v Beogradu gđ. Milica Premerjeva, ki je po nesrečnem slučaju popolnoma oslepla. Razen solo nastopov spremlja ona tudi na klavirju vse ostale točke programa. Pri koncertu sodelujejo gđ. Pavla Frlanova. g. Viktor Srečnik. g. Oto Zavonil in zbor meščanske šole. Čisti dobiček je namenjen zavodom za slepe v Kočevju in Skofji Loki, ter šolski kuhinji meščanske šole. Udeležite se koncerta v obilnem številu.

SKOFJA LOKA

Najstarejši meščan umrl. V petek je v Mestni ubožnici zatisnil svoje trdne oči najstarejši skofjeločan 88 letni Dermota Franc. Imenovani je bil iz znane Dermotove rodbine, ki je imela svoje čase vpravno v sedanji hiši št. 10 na Spodnjem trgu, ki je bila do pred kratkim last sodavičarja Gregorja Fržena, sedaj pa je last g. Bogataja. Umrl Dermota je bil stric od gospe Dolenceve, soproge umrlega veleposetnika in lesnega trgovca Franca Dolencea iz Stare Loke ter gospe Plantarič Minke, kavararice v Skofji Loki. Kljub temu pa je bil že preko 20 let v mestni ubožnici. Bil je znan šalčevic in vedno dobre volje. Naj mu bo lahka zemlja!

Novega gospoda kaplana smo dobili. Prejšnji teden nas je nenadoma moral zapustiti g. kaplan Jožef Vovk, ki je moral od nas na novo službeno mesto v Ribnico na Dolenjskem. Gospod kaplan je pri nas mnogo deloval zlasti na društvenem polju, posebno pa še na socialnem polju. K nam je pa prišel g. kaplan Melhior Golob. Gospodu kaplanu Vovku, kličemo Ločani iskreni Bog plačaj, gospodu kaplanu Golobu pa vzklikamo iskreno dobrodošlico.

Tekme FO za Krekovo okrožje. Ono nedelje so bile na Stenu za Hribško cerkvijo izredno lepo uspele tekme FO Krekovega okrožja v smuku in slalomu. Priglasilo se je 60 tekmovalcev, tekmovalo jih je 33. Ob polidnevih je bila za smučarje sv. maša, nakaž je bilo zrebanje števil v Društvenem domu. Nato je sledil smuk, popoldne pa slalom. Obkrat je sigurno in brez težav zmagel Masterl Marjan iz Skofje Loke. Je to izvrsten in siguren smučar. Smolo pa je imel drugi loški kanon Hafner Ivan, ki je zasedel tretje mesto.

Organizacija je bila izvrstna, kar je zasluga zlasti g. Planina Franca in drugih poživovalnih članov.

SENCUR

Igrali bomo. V nedeljo, dne 3. marca bo naše prosvetno društvo v Senčurju priredilo lepo dramo v štirih dejanjih „Zlatarjevo zlato“. Dejanja se vrše v Zagrebu in okoljskih gradovh. Igralci — 50 po številu — nastopajo v hrvatskih narodnih nošah ter v viteških oblekah. Med igro se vrsti mnogo lepega petja. Pridite pogledat!

Misijon bomo imeli. Začne se v nedeljo, dne 10. marca Misijonarji bodo pridigali in spovedovali v Senčurju, Hrastju, Olševku in v Vogljah. Za en tečen bo zastalo po naših vaseh vse javno življenje, da se bodo vse naše misli zapile le v tri besede: Reši svojo dušo!

Smrt pridno kosi. Letos je pri nas pokosila že 14 ljudi. Zadnja je umrla Sirc Marija. žena kovaškega mojstra na Visokem. Komaj so pokopali starega očeta, pa se je že drugič oglašila smrt v isti hiši.

ZG. BRNIK

1000 m cevi za vodovod smo dobili. Shranjene so v naši vasi. Položili jih bodo menda od Cerkelj do Brnikov. Za vod rezevoarja do Cerkelj so potrebne debelejšje cevi. Jasno pa je, da bo morala teči voda prej do Cerkelj, če jo hočemo dobiti tudi mi. Počasi, a gotovo pa le bomo pili dobro studentično.

Zima je v marsičem škodovala. Na drevju je zajčja nadloga naredila v naši občini v tej zimi gotovo za več stotisoč din. škode. Kdo bo plačal škodo? Zajci gotovo ne.

TRBOJE

V nedeljo, dne 10. marca gostuje v našem Prosvetnem domu dramatični odsek Prosv. društva Sora, s prekrasno dramo iz kmečkega življenja „Sveta si zemlja.“ Igra je polna ljubezni do domače grude in napetih prizorov radi nesrečne ljubezni. Vsemu temu pa je kriva tujina, ki je izpila že toliko naše krvi. Vsi iz bližnje in daljne okolice prisrčno vabljeni!

CERKLJE

Vsem odjemalcem električnega toka elektrarne Čimžar v Cerkljah.

Za dolgo časa se opaža, da ljudje izrabljajo električni tok posebno zvečer, ko delajo na razne stroje, čeravno je to bilo že neštetokrat prepovedano. Vsakdo ve, da je zelo nerodno, ako mu luč ne sveti dobro, ako mu radio pretiho poje, ko vendar plačuje od radia državno tako, luč mora tudi plačevati in je sedaj tako dobrodošla električna razsvetljava, ker povsod primanjkuje petroleja in drugih gorljivih stvari. Vode je bilo in jo je še premaljo za vse napeljavo, ker so bile reke zamrznjene. Vode primanjkuje za pogon razsvetljava ponoči, ne pa da bi še vmes delali s stroji ter s tem jemali moč razsvetljavi.

Najdemo pa se še vedno brezvestni ljudje, ki kljub prepovedi delajo zvečer s stroji. Kmetje s slamoreznicami, ko imajo vendar zato polne zadosti časa. Mzariji, klučavničarji in podobno, so bili zasačeni pri tem kljub prepovedi. Tudi za likalnike ni čas, da se lika zvečer.

Poudarjam še enkrat, da je vsako izrabljanje električnega toka strogo prepovedano in kdor zasači kršilca, naj mi ga takoj prijavi, za kar plačam tistemu, ki mi ga prijavi din 500.

S kršilcem pa bomo obračunali občno, da ga ne bo nikdar več veselilo izrabljati toka, pa najsi bo kakršnakoli osebnost.

V Cerkljah 23. februarja 1940.

Elektrarna Čimžar.

Dopisnika iz Zg. Brnika glede davščine na biljarde moramo podpreti tudi mi Cerkljani. Po naših biljardih se ne igra nič slabše kot po drugih vaseh. Če večer za večerom zavravljaš 100, 200, 320 din, včasih si moraš vzeti še na posodo, da moreš naprej igrati, potem tudi to ni malenkost. Zato zahtevamo od občine, da pri sestavi proračuna ne pozabi na biljarde in biljardiste.

Veselo novico moramo sporočiti vsem čebelarjem: prejelimo smo od najzanesljivejši strani trdno zagotovilo, da bodo čebele na pomlad nanosile strdi polne kaši, posebno še pod gorami. Zato že sedaj pripravimo primerne sode in si zagotovimo tudi sigurne odjemalce. Prodajali ga bomo kar za stotisoče. Bomo vsaj

krogelje na biljardu brcali brez posojila. To bo še fletno, ali ne?

STRAZIŠČE

Občni zbor krajevne organizacije JRZ v Strazišču se vrši dne 3. marca ob 9. uri popoldne v Smartinskem domu. Poleg domačih funkcionarjev bo poročal o organizatoričnih, gospodarskih in sodobnih aktualnih zadevah g. dr. Megušar iz Kranja. Člani in prijatelji k udeležbi vljudno vabljeni. — Odbor.

VOKLO

Smrtna kosa. Po dolgem presledku nas je zadnje čase obiskala smrt. Najprvo nam je iztrgala Luko Gaber. Mož je bil kljub svoji štirinosemdesetim letom do zadnjega tako čil in krepak, da je še vsak dan prebiral dnevno časopisje. Bil je izredno delaven in vzor posteljaka. Ko smo gradili prosvetni dom, je imel edino željo, da bi dočakal njegovo blagoslovitev. In dočakal jo je v resnici. Toda v zadnjem miru mu je vzelo življenje. — Dalje nam je ugrabila smrt mater Anico Kristan. Zapustiti je morala, čeprav zelo težko, tri otročiče in oditi z njo.

Prosvetno društvo tudi v zimski dobi pridno deluje. V nedeljo 3. marca bomo imeli zopet priliko videti lepo prireditev. Tokrat nam bodo igralci uprizorili krasno Janovo igro „Dom“. Igra se bo vršila ob 3. uri popoldne. Vstopnina občajna. Uverjeni smo, da hoste to izvirno kmečko igro prišli z veseljem gledat.

BESNICA

Zahvala. Podpisani Knific Jože se najtopleje zahvaljujem ob bridki izgubi predrage žene, vsem onim ki so me tožili in ki so pršili rajnico kropiti. Pravtako se prisrčno zahvaljujem vsem onim, ki so jo v tako lepem številu spremili k zadnjemu počitku, dalje občinskemu odboru in pevcem za ganljive žalostinke.

Delavski obzornik

19. marec delavski praznik.

Delavstvo si je osvojilo praznik sv. Jožefa za svoj vsakoletni delavski dan. Praznovanje tega dne je v navadi že nekaj let. V zvezi z vero in krščanstvom pa je ta praznik tesno povezan z delavstvom in pravim družinskim praznikom Organizacija ZZD v Kranju pripravlja za praznik sv. Jožefa večjo delavsko prireditev in zborovanje. Dopoldan bo zborovanje v Ljudskem domu, na katerega je povabljen tudi govtorni iz Ljubljane. Naj ne bo nikogar, ki bi ne sodeloval s svojo narzočnostjo pri tej delavski proslavi Toplo vabimo vse, da s svojimi močmi in udeležbo pripomorejo k čim lepšemu uspehu.

„Delavska politika“ poroča:

V zadnji številki „Delavske politike“ p seč članka omenja, da ima podružnica ZZD v Kranju nastavljeno posebno moč, ki opravlja pisarniške posle. Zelo ustrezno bi nam bilo, ako bi bilo v resnici tako. Povedati pa moramo dopisniku „Delavske politike“, da vse pisarniške posle vrše odborniki podružnice sami. Tako smo pravočasno mislili na volitve obratnih zaupnikov in zato tudi pravočasno pripravili malenkostni pisarniški posel, ki je v zvezi z vložitvijo kandidatske liste in volitvami obratnih zaupnikov sploh. Čudimo pa se, da te agilnosti ne najdemo v zadnjem času pri odborih nam nasprotnih organizacij, ko na drugi strani vemo, da so se za volilno borbo v



iskrena zahvala tudi vsem Stihelnovim sorodnikom.

Zalujoči mož z otroki.

SMARTIN PRI KRANJU

Fantovski odsek in Dekliški krožek se prav pridno pripravljata za telovadno akademijo, ki jo priredita v nedeljo 10. marca 1940 ob 3. uri popoldne v Smartinskem domu. Točen program je razviden na posebnih listih ter ga prejme vsak pri blagajni. Opozarjamo vse prijatelje, da si pravočasno preskrbite vstopnice. Vabimo tudi bratske odseke in krožke na akademijo v Smartinski dom. Nasvidenje!

mnoгих primerih združile kar tri delavske organizacije, oziroma njihovi odbori skupaj proti listi ZZD in da vsi trije skupaj niso mogli pravočasno sestaviti kompromisne liste in jo v določenem terminu vložiti na pristojnem mestu, kakor je bilo razglašeno. Le toliko hočemo in moramo pripomniti, da bo članstvo spoznalo, kdo danes še sploh kaj dela in hoče delati za delavski stan.

Volitve obratnih zaupnikov bodo torej v soboto, dne 2. marca. Vabimo zato še enkrat, da dobro premislite, preden s svojim glasom odločite podporo in pripadnost tej ali oni skupini. Cas je, da se enkrat vendar le začne s pravim in temeljitim delom, da bo delavski stan bolj cenjen in uvaževan ne samo v delavskem, ampak tudi v javnem življenju. Dragi delavci in delavke! Storite svojo dolžnost in brez pomislekov glasujte za listo ZZD.

Izid volitev v Stražišču.

V tovarni Sirc v Stražišču so volitve obratnih zaupnikov že zanami. Rezultat teh volitev pa je dokaj žalosten. Dve listi — rdeči v nasprotju z listo plavih in belih, sta se kosali za zaupanje delavstva. Vendar pa sta obe listi dobili skupaj 47 glasov od 201 volilnih upravičencev. Teh 47 glasov sta si zopet delili listi med seboj in sicer rdeči 36, ostali pa 11 glasov. Med delavstvom opravljeno prevladuje mnenje, da novi zaupniki ne bodo mogli napraviti ničesar, ampak ponižno in milostno čakati na uvidenost podjetnika samega.

itd.; skupina B: Martelanc in Pavlica 5, Vidrgar 4, Vrnik 3 in pol, Engelman, Pogačnik in Dodič 3 točke itd. Borha med tekmovalci je jako ogorčena, saj jih bo prišlo izmed 11 igralcev vsake skupine le 5 v I. razred.

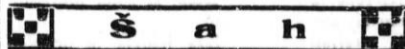
O. F. O. KRANJ

PODBREZJE

Smučarske tekme. Naš FO, je tudi letos priredil za svoje člane, mladce in naraščaj, ki imajo veselje do smučanja, tekme. Radi dežja, ki je na dan tekem t. j. v nedeljo 4. februarja ves dan nagajal, je moralo odpasti tekmovalstvo mladcev in članov v tekmu. Zato pa so se vršile s toliko večjim veseljem in uspehom skakalne tekme na 20 m skakalnici, ki si so zgradili naši fantje smučarji v Podbrezjah. Tekmovalci, 16 po številu so dosegli sledeče uspehe: I. mesto Prevodnik Franc s skoki 18 in 17 m, II. mesto Jeglič Nejko s skoki po 17,50 m, III. mesto pa Graščič Pavel. Med mlade je bil bil prvi Rozman Franc, drugi Pirih Janez, tretji Pavlin Franc. Vsi so dobili primerna darila. Najdaljši skok 19,5 m pri propagandnem skakanju pa je dosegel Jeglič Nejko. K uspehom čestitamo!

Priladni velesesej v Ljubljani

Ljubljanski spomladanski velesesej pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. bo iztočen od 1. do 10. junija.



Sahovski turnir za prvenstvo Kranja. o katerem smo v našem listu že večkrat poročali, pridno napreduje. Po 6. kolu uvodnega turnirja je stanje naslednje: skupina A: Singer 5, Šuštar 4 in pol, Kos in Tajnik 4, Košar in Kavalar 3 in pol, Ing. Skopal 2 in pol točke



Vzgoji svojega otroka tako, da zjutraj, zlasti pa zvečer čisti zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

PREKLIC

Podpisana Aljančič Frančiška, Podtabor, p. Podbrezje, obžalujem in preklicujem kot nerresnično vse, kar sem žaljivega govorila o Markiču Francu in Ani.

Aljančič Frančiška, Podtabor.

PREKLIC

Podpisana Srebrnjak Marija Klanc št. 68, preklicujem tem potom vse obdolitve, katere sem izrekla o g. Pavcu Janezu s Klanca in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopanja.

Klanc, 28. februarja 1940.

Srebrnjak Marija.

V NAJEM

se oddaja s 1. aprilom 2 sobi oz. 2 lokala v neposredni bližini pošte in sodnije pripravna za pisarno ali kaj podobnega. Naslov v upravi „Gorenjca“.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0-50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane itd. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik — Na skali št. 5. (v hiši g. Šipica)

Prostor za skladišče v Kranju se išče. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Moderno 4 sobno stanovanje z vsem komfortom v mestu se odda takoj ali pozneje. Naslov v upravi.

Oddam lepo sobo s posebnim vhodom in uporabo kopalnice v mestu s 1. aprilom gospodu ali gospodični eventuelno zakonskemu paru. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Šivalni stroj znamke „Pfaff“, pogrezljiv, zelo dobro ohranjen, se proda. Naslov v upravi lista.

Izgubila se je suknja v nedeljo zvečer v Stražišču. Pošten najditelj naj se javi. Naslov v upravi lista.

Predno kupite ali zamenjate šivalni stroj ali kolo, si oglejte zalogo strojev in koles raznih znamk v trgovini Omeje Ivan Tavčarjeva 9. Vzajem tudi stare stroje in kolesa v račun.

Katera dobrosrčna šivilja bi vzela v učenje deklico revnih staršev, staro 16 let, kateri bi nudila tudi vsokrbno. Naslov v upravi lista.

V službo sprejemem žensko moč pošteno in agilno za pomoč v obratu in v gospodarstvu. Nastop takoj. Naslov v upravi lista.

Pozabila se je nova aktovka v neki kranjski gostilni z važnimi listinami. Najd' telja prosim naj jo izroči na upravo „Gorenjca“ proti nagradi.

Lokal na prometnem kraju se odda takoj v naem. Informacije daje Josip Bajt, Kranj. Mencingerjev trg 15.

Prodajalka agilna poštena se sprejme takoj. Ponudbe pošlati na upravo lista pod šifro „Zmožna prodajalka“.

Posestvo v Kranju ali v bližini vzajem v najem. Ponudbe na upravo „Gorenjca“ pod šifro „Zanesljiv“.

Rabljene ročke od olj in doze oljnatih barv in lakov kupuje po najvišji dnevni ceni trrdka P. Majdič „Merkur“ Kranj.

Stare kovine in staro železo kupuje po najvišji dnevni ceni trrdka P. Majdič „Merkur“ Kranj.

Ne pozabite!

Za nakup in izdelavo oblek ter plaščev je najcenejša konfekcija

Gorenjska blačilnica
KRANJ PREŠERNOVA 18 ŠTEPAN ČENCIC in FRANČ ROZELJ

Izdelujemo tudi po meri! V naši konfekciji dobite vse vrste oblek in obleke za Veliko noč in birmo po zelo nizkih cenah.

BRZO JAVI!

Izvanredno ugodni nakup še po starih najnižjih cenah edinole pri trrdki



LOGAR & KALAN - KRANJ

Za birmance štofi: din 20- , 25- , 35- , 50- .
Za gospode največja izbira kamgarnov: din 55- , 75- , 85- , 100- itd.
Za dame: Najmodernejši novi vzorci za plašče in obleke: din 30- , 35- , 40- , 60- , 70- , 110- .
Dospela je velika izbira najnovjših svilenih rut.

Pridite in prepričajte se!

Velika oblastveno dovoljena

RAZPRODAJA

v Kranju - Mestni trg 11.

Vsemu cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da radi opustitve trgovine razprodajam vse modno, manufakturno in galanterijsko blago pod lastno ceno. - OPOZARJAM Vas na lepo izbiro inozemskih štfov in kamgarnov za moške obleke ter veliko najmodernejših vzorcev damskega volnenega blaga za obleke, kostume in plašče. - NE ZAMUDITE te edinstvene ugodne razprodaje, sami veste, da so vse tovarne blago podražile. Pri meni se Vom nudi redka prilika, da dobite dobro blago po res nizkih cenah. Za nizke cene Vam jamči

JOŽE VIDMAR - KRANJ, Mestni trg 11.

MANUFATURA, MODA IN GALANTERIJA

Širite in berite „Gorenjca“

Ako imate kurja očesa in se Vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer Vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.-. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker Vam za malo denarja strokovnjaško popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

VSAKOVRSTNO POHIŠTVO

dobite najceneje V ZLOGI POHIŠTV „LIPA“

KRANJ - Layerjeva ul.

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Frankopanska ulica 11.

Mimica Zogorska:

57

Marija Taborska

Zgodovinska povest iz dobe turških časov.) (Dalje)

Martin je gledal in živo občutil vso to vojno grozoto. Ležal je v gozdu, nedaleč spodaj so taborili Turki. Tako blizu so bili mongolski oblegovalci, da se je prav do njega slišalo rezgetanje njihovih majhnih konj. Po nebu so plaval oblaki, kakor da bi megla zagrnila nebo in bi se pripravljalo na dež. Iz dušičnih megel je zaudarjal oster vonj, včasih je plamen siknil iz njih visoko pod sinje nebo, se zvil in se spet zrušil v nič. Turki so odhajali posamezno in v trupah, vračali so se obloženi s plenom. Gonili so črede drobnice in živine, ki je mukala in silila v ogenj. Vmes so vodili tudi skupine ljudi, ki so žalostno jokali in klicali na pomoč. Toda turški bič je neusmiljeno padal po hrbtih, da so stekale rdeče proge in so postajali udje modrikasti in črno podpluti s krvjo od udarcev. Tedaj so usta nesrečnih sužnjevonemela, ne tožbe, niti vzdih ni bilo čuti iz njih.

Martin je iz svojega skrivališča v hosti videl Turke, ki so gnali od Lancovega proti Radovljici krdelo ubogih ljudi, ki se niso pravočasno poskrili. Vmes je bil ubogi starček, ki so mu kolena klecala in se je le s težavo vlekel dalje. Pred njim se je ustavil Turak, stal nekaj časa, potem je starcu porinil nož v srce. Nesrečnik se je zgrudil na tla, Martin ni mogel slišati njegovega smrtnega krika, le trepetal je ob strašnem zločinu in se križal. Turki pa se za starca niso več zmenili, gnali so ujetnike naprej, kakor da se ni nič zgodilo.

Vsa turška sila se je moralo zgrniti po poljih in bregovih okrog Radovljice, tako se je glasilo povelje bega Hasana, ki jih je vodil. Le manjši oddelki so včasih odhajali ropati in požigati po okolici, sicer so pa neprestano naskakovali mestce, se rogali znamenju križa na obzidju in streljali vanj. Toda mestce se ni podalo in Vilbaldov Martin je gledal že tretji dan, kako se turški barjaki zaletavajo v mestno obzidje in se spet razlivajo nazaj po ravnini, ka-

kor valovje. Vse te peste barve, iskre konjiči, zastavonoše s polmesečem, vse se je prerivalo, podilo, sem in tja. Turški jezdecji so gonili male tatarske konje okrog mesta, gledali so, kje bi zajajala v obzidju vrzel, skozi katero bi mogli vdreti v mestce. Toda zidovje je kljubovalo. Včasih je rignil konj in klenil, včasih spet padel rdeči jezdec na tla. Martin je trepetaje gledal v obzidje, Turki se niso menili za ustreljenega tovariša; gonili so naprej, turški konji so mu stopali na hrbet, zdrobili mu glavo. Bila je pač vojna, ne vojna, ropanje.

Neko noč, ko je Martin ves utrujen zadremal, je začul divje krike, rezgetanje konj in rjovenje. Gledal je in videl množice, ki so odhajale izpred Radovljice. Niso se pomikali vozovi naprej na Gorenjsko, šli so nazaj po beli cesti.

„Kaj je?“ se je čudil Martin. „Ali mar Turki odhajajo?“

Ni si mogel pojasniti tega, do jutra ne. Ko se je zdunilo, je videl, da je vsa okolica Radovljice prazna, zapuščena. A, glej! Tam, izza mesta so prijezdili trije jezdecji na visokih konjih, toda ti so imeli svetle čelade. Objezdili so mesto in se vrnili skozi mestna vrata notri. Le nečemu se je čudil Martin. Po tleh je ležalo vse polno turških konj, razbitih voz, podrtih šotorov in pobitih Turkov.

„Naveličali so se obleganja, pa so šli,“ je menil Martin. Sel je po gozdovih, po grapah in tokavah, da bi prišel v mesto. Vedel je, da mora zdaj iti tja, da mora dobiti Polonico.

„Hm! Ali zdaj imaš? Ali imaš dovolj?“ Pošasten je bil glas, ki je udarjal na Martinova ušesa, da je nehote postal.

„Ali sem te res? Hej, zdaj vidiš, kako se prereže vrat? Z enim zamahom, ha, ha!“

Martina je izpreletaval mraz, glas pa je prihajal bliže in bliže.

„Meni si hotel prerežati vrat, sem pa jaz obračunal s teboj.“

Izza jelovja je prišel Gorazd s Posavca, oči so mu bile krvavo podplute in v okrvavljeni desnici je držal nož, na katerem se je kri že strdila. Srca, kamizola vse je bilo obrizgano s krvjo, Martin je odstopil za tri korake.

„Gorazd? Gorazd s Posavca! Kaj si ti?“

Gorazd je izbuljeno gledal nekam po hosti.

„Da Gorazd s Posavca? He, Posavec je hudič vzal. Da sem Gorazd? Tudi Gorazdov grunt je šel k vragu!“

„Gorazd! Kaj si storil? Koga si zaklal?“

Gorazd je neumno ogledoval krvav nož in roke.

„Koga sem? Zakaj me pa še to vprašaš? Ali ne veš? Saj govori o tem že vsa Gorenjska, da, vsa Gorenjska. Hej, hej, ali ne vidiš? Tam gredo biriči pome!“

Gorazd je zatulil in hotel zbežati, toda Martinove železne pesti so ga zadržale.

„Kam vendar hočeš? Kaj si storil?“

Gorazdove oči so se divje blazno lesketale.

„Kdo si? Zakaj me ne pustiš dalje? Ali ne vidiš biričev?“

„Kje. Kje?“

„Tam! Tam ali ne vidiš?“

„Bodj miren, saj ni nikogar!“

„Da ni nikogar? A kdo si? Zakaj me ne pustiš dalje, da bi ušel biričem?“

„Gorazd, ali ne poznaš Vilbaldovega Martina?“

„Vilbaldovega Martina. Iz Podbrezj? Pa tisti nisi ti!“

„Sem! Kaj me res ne poznaš, Gorazd?“

„Ne, ne, ti nisi Vilbaldov Martin! On bi me ne zadržaval tu, on bi mi še pomagal, da bi se skrill pred biriči.“

Martina sta groza in usmiljenje hkrati polnila srce.

„A kam hočeš? Kaj si naredil?“

„Pusti me, Zaklal sem nekoga! Če me ne pustiš, bom zaklal še tebe!“

Držal je nož in meril z njim v Martinove prsi. Martin mu je stisnil roko v zapetju, da je nož padel na tla.

„Gorazd! Od kod prihajaš, to mi povej!“

„Iz Radovljice. Pusti me! Ali ne vidiš tam biričev?“

„Saj jih ni. Jaz sam sem pri tebi.“

„Izpusti me, kdorkoli si! Ne izročaj me biričem!“

„Ne boj se, Gorazd. Biriči te ne bodo dobili, Kje so Turki?“

„Ođšli so, ne vem kam. Tja pač, odkoder so prišli.“

„Ti prihajaš iz Radovljice.“

„Ođtam, da. Pred biriči bežim.“

„Revež, od groze se mu je zmešalo,“ si je mislil Martin.